

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор

С. Ніколаєнко
2020 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок формування тематики науково-дослідних робіт та
контролю за їх виконанням
у Національному університеті біоресурсів і природокористування
України

Київ – 2020

Положення про формування тематики науково-дослідних робіт та контролю за їх виконанням у Національному університеті біоресурсів і природокористування України (далі – Положення) розроблено відповідно до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», Статуту Національного університету біоресурсів і природокористування України (далі – НУБіП України), Положення про науково-дослідну частину НУБіП України, чинних законодавчих і нормативних актів, що регулюють відносини у науково-технічній сфері, нормативних документів Міністерства освіти і науки України.

У Положенні викладені основні принципи планування науково-дослідних робіт (далі – НДР) у НУБіП України, загальні вимоги до наукових тем при відкритті і визначенні завдань досліджень, укладанні договорів на проведення НДР із створення науково-технічної продукції, реєстрації та обліку наукових тем, здійсненні поточного контролю за виконанням НДР і раціональним використанням коштів, виділених на їх проведення, оцінюванні отриманих результатів і прийманні завершених НДР.

Дія Положення поширюється на всі НДР, що плануються до виконання і виконуються в НУБіП України за рахунок коштів, які виділяються із загального фонду Державного бюджету.

Для науково-дослідних робіт, які виконуються за кошти окремих установ чи організацій або без фінансування (ініціативні), дія даного Положення є рекомендованою.

1. Загальні положення

1.1. Тематика НДР вчених НУБіП України складається з фундаментальних і прикладних досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок, які виконуються у наукових структурних підрозділах НУБіП України та спрямовані на вирішення найважливіших проблем галузей економіки України.

1.2. Формування тематики НДР у НУБіП України здійснюється відповідно до пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки, затверджених на відповідний період Законом України “Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки України”, середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності галузевого рівня на 2017-2021 роки; пріоритетних напрямів наукової діяльності Національної академії наук України, Національної академії аграрних наук України; наукових напрямів, рекомендованих Міністерством освіти і науки України; пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень НУБіП України на п'ятирічний період, які орієнтовані на отримання конкурентоспроможної на вітчизняному та зарубіжному ринках науково-технічної продукції з вагомим потенціалом комерціалізації.

1.3. Наукові дослідження являють собою систему взаємопов'язаних завдань та етапів їх виконання, які забезпечують досягнення кінцевої мети і охоплюють всі стадії проведення досліджень, а саме:

- розробку проєкту на виконання НДР з техніко-економічним обґрунтуванням доцільності її проведення та визначенням мети і призначення досліджень;
- інформаційний аналіз, патентний пошук;
- постановку дослідів і експериментів;
- технологічні, проєктно-конструкторські, організаційно-економічні розробки;
- дослідне виробництво, науково-виробничу перевірку;
- впровадження результатів досліджень.

1.4. Виконавцями НДР є структурні підрозділи НУБіП України, які мають високий науковий потенціал та відповідну матеріально-технічну базу для проведення досліджень.

1.5. Координацію, формування і науково-методичний супровід тематики фундаментальних і прикладних досліджень, науково-технічних (експериментальних) розробок, що виконуються в НУБіП України, здійснює науково-дослідна частина (далі – НДЧ).

1.6. Наукова тематика формується з урахуванням стану та перспектив розвитку досліджень у відповідних галузях науки і техніки, кадрового забезпечення, матеріальних і

фінансових можливостей наукового структурного підрозділу НУБіП України за кодом програмної класифікації видатків бюджету 2201040 – «Дослідження, наукові та науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами та державним замовленням, підготовка наукових кадрів, фінансова підтримка наукової інфраструктури наукових об'єктів, що становлять національне надбання».

1.7. Відбір проектів НДР у НУБіП України для їх для участі у конкурсному відборі проектів наукових досліджень і розробок Міністерством освіти і науки України, інших профільних міністерств здійснюється відповідно до «Положення про проведення конкурсного відбору проектів науково-дослідних робіт у Національному університеті біоресурсів і природокористування України».

2. Формування тематики наукових досліджень

2.1. Основою планування наукових досліджень є Тематичний план наукових досліджень та розробок, які виконує Національний університет біоресурсів і природокористування України за рахунок коштів державного бюджету згідно з наказом МОН України (далі – Тематичний план), який складається на поточний рік і містить перелік затверджених у попередні роки перехідних тем наукових досліджень, та нових тем, що пройшли Конкурсний відбір проектів наукових досліджень і розробок Міністерством освіти і науки України (Конкурсний відбір) і рекомендовані ним до виконання.

2.2. Тематичний план науково-дослідної роботи НУБіП України на кожний поточний рік готується науково-організаційним відділом НДЧ.

2.3. У разі необхідності коригування обсягів фінансування окремих перехідних тем залежно від результатів звітності за попередній рік та об'єктивних обставин, що можуть виникнути у процесі їх виконання, а також нових тем, що пройшли Конкурсний відбір рекомендовані до виконання, здійснює Координаційна рада з питань науково-технічної діяльності НУБіП України (далі – Координаційна рада).

2.4. Тематичний план після схвалення Координаційною радою та узгодження його з проректором, відповідальним за наукову діяльність, виноситься на розгляд Вченої ради університету. Після затвердження Тематичного плану Вченою радою та ректором університету видається наказ про відкриття наукових тем, які пройшли Конкурсний відбір і рекомендовані до виконання на поточний і наступні роки, та призначення наукових керівників.

2.5. Затверджений ректором НУБіП України Тематичний план подається на погодження у Міністерство освіти і науки України.

2.6. Тематичний план на поточний рік формується в єдиній інформаційній системі МОН України «Наука в університетах».

2.7. Відбір ініціативної тематики (без фінансування) здійснюється на засіданнях рад наукових структурних підрозділів університету та ухвалюється Координаційною радою.

3. Порядок проведення НДР

3.1. На основі затвердженого Тематичного плану між Замовником і Виконавцем укладається Договір на проведення науково-дослідної роботи із створення науково-технічної продукції (далі – Договір).

3.2. Договір укладається відповідно до «Науково-методичних рекомендацій щодо заповнення форми Договору на проведення науково-дослідної роботи із створення науково-технічної продукції».

3.3. У разі виникнення об'єктивних обставин щодо необхідності внесення змін до Договору складається Додаткова угода, яка стає невід'ємною частиною Договору до закінчення терміну його дії.

3.4. У 30-денний термін після укладання Договору наукові керівники тем оформляють реєстраційну картку. На ініціативні теми (без фінансування) реєстраційна картка оформляється на основі подання витягів з протоколів засідання кафедри та ради наукового структурного підрозділу НУБіП України щодо доцільності та актуальності запропонованої тематики.

3.5. НДР, що виконуються за кошти державного бюджету, підлягають обов'язковій державній реєстрації та обліку в Українському інституті науково-технічної експертизи та інформації відповідно до Порядку державної реєстрації та обліку відкритих науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт і дисертацій, що підтверджується реєстраційною, обліковою та інформаційною картками.

НДР, що виконуються за кошти окремих установ чи організацій або без фінансування, реєструються на добровільних засадах.

3.6. Виконання НДР здійснюється відповідно до ДСТУ 3973–2000 Система розроблення та поставлення продукції на виробництво. Правила виконання науково-дослідних робіт. Загальні положення.

Положення вказаного вище стандарту є обов'язковими для НДР, виконання яких фінансується з державного бюджету. Для НДР, які виконуються за рахунок коштів окремих установ чи організацій або без фінансування, положення стандарту є рекомендованими.

3.7. При виконанні НДР здійснюють патентно-кон'юнктурні та інформаційні дослідження відповідно до вимог ДСТУ 3574-97 «Патентний формуляр. Основні положення. Порядок складання та оформлення» та ДСТУ 3575–97 «Патентні дослідження. Основні положення та порядок проведення».

3.8. Науковий керівник визначає мету, послідовність, терміни виконання етапів НДР, виконавців робіт, матеріали і методи досліджень, очікувані результати та порядок і місце їх впровадження.

3.9. Науковий керівник несе відповідальність за науковий рівень НДР, якість та своєчасність виконаних робіт, отриману науково-технічну продукцію.

3.10. По кожному етапу НДР визначаються обсяги фінансування, місце проведення досліджень, строки виконання та відповідальні виконавці. Перелік робіт та обсяг коштів, виділених на їх виконання, по кварталах зазначаються у Календарному плані НДР та Робочій програмі наукових досліджень на кожний поточний рік.

3.11. До 25 числа останнього місяця кварталу наукові керівники тем готують Акт приймання-здачі НДР, який подають у планово-фінансовий відділ НДЧ, та Короткий звіт про виконання НДР, який подають у науково-організаційний відділ НДЧ.

3.12. У листопаді щороку на основі наказу ректора університету про приймання проміжних/остаточних звітів про НДР розпочинається звітна кампанія з підготовкою необхідних документів за проміжними та заключними етапами виконання НДР.

3.13. За результатами проведених наукових досліджень по темах, що продовжуються, готуються проміжні звіти, по темах, що завершуються – остаточні звіти, які заслуховуються на засіданнях кафедр і рад наукових структурних підрозділів НУБіП України відповідно до «Порядку заслуховування наукових звітів в НДІ НУБіП України».

3.14. Правильність оформлення остаточних і проміжних звітів відповідно до вимог ДСТУ 3008-2015 «Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення» перевіряє науково-організаційний відділ НДЧ.

3.15. Проміжні і остаточні звіти про НДР після затвердження їх радами наукових структурних підрозділів НУБіП України/Координаційною радою затверджуються проректором, відповідальним за наукову діяльність.

3.16. По завершених темах відділ патентно-ліцензійної, винахідницької та раціоналізаторської роботи у 30-денний термін оформляє облікові картки НДР.

3.17. Керівники наукових тем готують анотований звіт, а науково-організаційний відділ – перелік анотованих звітів за етап виконання НДР та по закінчених НДР для подання їх до секції за фаховим напрямом Наукової ради Міністерства освіти і науки України з метою проведення експертизи.

4. Контроль за виконанням НДР та приймання їх результатів

4.1 Контроль за виконанням НДР та приймання її результатів здійснюють відділи НДЧ: науково-організаційний; планово-фінансовий; патентно-ліцензійної, винахідницької та раціоналізаторської роботи; науково-технічної інформації.

4.2. Основним завданням контролю є:

- організація виконання Тематичного плану у повному обсязі та відповідно до встановлених термінів;
- забезпечення ефективного і раціонального використання бюджетних коштів, виділених на виконання наукових досліджень;
- забезпечення проведення досліджень на високому науково-технічному рівні, отримання вагомих наукових результатів (конкурентоспроможної продукції) з метою їх практичного застосування.

4.3. Контроль за виконанням НДР і раціональним використанням виділених для цього коштів у розрізі наукових тем здійснюється на підставі звітної документації: Коротких звітів та Актів приймання-здачі НДР щоквартально, а також проміжних і остаточних звітів.

4.4. У червні-липні (у разі необхідності – раз у квартал) у наукових структурних підрозділах НУБіП України здійснюється перевірка стану виконання НДР, що фінансуються за рахунок коштів Державного бюджету, виконуються за контрактами (договорами) з окремими міністерствами, установами, господарствами та ініціативних (без фінансування). Для цього в НДІ за наказом ректора створюються відповідні комісії.

4.5. Приймання НДР по завершених наукових темах здійснюється комісіями, які створюються у кожному науковому структурному підрозділі НУБіП України за розпорядженням його керівника.

4.6. Метою приймання завершеної НДР є перевірка якості та своєчасності виконання наукових досліджень, встановлення їх відповідності умовам Договору, оцінка отриманої науково-технічної продукції, встановлення можливості її реалізації на вітчизняному і зарубіжному ринках.

4.7. За результатами роботи комісії складається Акт приймання НДР, який затверджується проректором, відповідальним за наукову діяльність.

4.8. Щорічні проміжні та остаточні звіти про НДР зберігаються у науково-дослідній частині протягом трьох років, після чого передаються на подальше зберігання до архіву НУБіП України. Один примірник остаточного звіту передається до наукової бібліотеки НУБіП України, електронна версія остаточного звіту разом з обліковою та інформаційною картками – до УкрІНТЕІ.